

Cílem této práce je odhadnout kvadratický téměř ideální poptávkový systém na datech ze Statistiky rodinných účtů v České Republice. Odhadneme celkem dva modely poptávky po spotřebním zboží a službách a vypočteme příslušné příjmové, vlastní a křížové cenové elasticity. Interpretujeme výsledky jako závislost nabídky na příjmech, cenách a demografických ukazatelích.

První model je použit na odhad efektu reformy daně z přidané hodnoty 2015 v České Republice, která přinesla 10% sníženou sazbu na léky a knihy. Náš odhad ukázal, že nejvíce se poptávka zvýší v oblečení, lécích a knihách a sníží v domácích potřebách. Dohromady odhadujeme, že domácnosti zvýší výdaje na spotřební zboží o 1 049 miliardy CZK a příjmy státu z DPH se sníží o 818 milionů.

Nakonec použijeme druhý model k odhadu efektu stárnutí populace na poptávku. Budeme zkoumat čtyři scénáře, abychom separovali efekt změny složení domácností a abychom zjistili, jak se tento efekt bude měnit při bohatnutí obyvatel a transferech mezi pracujícími domácnostmi a domácnostmi důchodců. Největší efekt má stárnutí populace na komodity jídla, paliv a energií, dopravy a volnočasových služeb. Změny složení domácností mají působení ve stejném směru jako stárnutí populace a budou tedy jeho efekt umocňovat. Souběžné efekty bohatnutí obyvatel a redistribuce nemají jasný vliv. V některých případech posilují efekt stárnutí populace, v některých ho oslabují a v jiných ho úplně změní.